# ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 1. júna 2006 *

Vo veci C-169/05,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Cour de cassation (Belgicko) zo 4. apríla 2005 a doručený Súdnemu dvoru 15. apríla 2005, ktorý súvisí s konaním:

**Uradex SCRL**

proti

**Union Professionnelle de la Radio et de la Télédistribution (RTD),**

**Société Intercommunale pour la Diffusion de la Télévision (BRUTELE),**

* Jazyk konania: francúzština.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory A. Rosas, sudcovia J. Malenovský (spravodajca), J.-P. Puissochet, S. von Bahr a U. Lõhmus,

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 19. januára 2006,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Uradex SCRL, v zastúpení: A. Strowel, advokát, a G. Berrisch, Rechtsanwalt,

— Union Professionnelle de la Radio et de la Télédistribution (RTD), ako aj Société Intercommunale pour la Diffusion de la Télévision (BRUTELE), v zastúpení: E. Cornu a F. de Visscher, advokáti,

— talianska vláda, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci D. Del Gaizo, avvocato dello Stato,

— švédska vláda, v zastúpení: K. Wistrand, splnomocnená zástupkyňa,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: W. Wils, splnomocnený zástupca,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 14. februára 2006,

vyhlásil tento

## Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 9 ods. 2 smernice Rady 93/83/EHS z 27. septembra 1993 o koordinácii určitých pravidiel týkajúcich sa autorského práva a príbuzných práv pri satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii (Ú. v. ES L 248, s. 15; Mim. vyd. 17/001, s. 134, ďalej len „smernica").

2 Tento návrh bol podaný v rámci konania Uradex SCRL (ďalej len „Uradex") proti Union Professionnelle de la Radio et de la Télédistribution (ďalej len „RTD"), ako aj proti Société Intercommunale pour la Diffusion de la Télévision (ďalej len „BRUTELE"), v ktorom Uradex žiada, aby bolo prikázané členom RTD a najmä BRUTELE, ukončiť káblovú retransmisiu tých vystúpení, ktoré patria do repertoáru Uradexu.

## Právny rámec

*Právna úprava Spoločenstva*

3 Odôvodnenie č. 27 smernice uvádza:

„... káblová retransmisia programov z iných členských štátov je akt podliehajúci autorskému právu a eventuálne právam príbuzným;... prevádzkovateľ káblových rozvodov musí preto získať povolenie od každého držiteľa práv na každú časť ďalej šíreného programu;... podľa tejto smernice povolenia by sa mali udeliť zmluvnou formou...".

4 Podľa odôvodnenia č. 28 smernice:

„... na zabezpečenie toho, že hladké plnenie zmluvných dohôd nebude spochybňované zásahmi tretích strán, ktoré sú držiteľmi práv na jednotlivé časti programu, je treba ustanoviť povinnosť obrátiť sa o pomoc na ochranný zväz o výlučný kolektívny výkon povoľovacieho práva do rozsahu, aký vyžaduje osobitná povaha káblovej retransmisie;... povoľovacie právo ako také ostáva nedotknuté a iba výkon tohto práva je do určitého stupňa regulovaný tak, aby sa právo na povolenie káblovej retransmisie ešte mohlo priznať...".

5 Článok 8 ods. 1 smernice ustanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, keď programy z iných členských štátov sú na ich území ďalej šírené po kábli, bolo dodržané platné autorské právo a príbuzné práva a aby sa takáto retransmisia uskutočňovala na základe individuálnych alebo kolektívnych zmluvných dohôd medzi vlastníkmi autorských práv, držiteľmi príbuzných práv a prevádzkovateľmi káblových rozvodov."

6 Článok 9 smernice nazvaný „Výkon práva na káblovú retransmisiu" znie takto:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby sa oprávnenie majiteľov autorského práva a držiteľov príbuzných práv udeľovať či odmietať prevádzkovateľovi káblových rozvodov povolenie na káblovú retransmisiu mohlo vykonávať iba prostredníctvom ochranného zväzu.

2. Kde držiteľ práva nepreviedol spravovanie svojich práv na ochranný zväz, sa ochranný zväz spravujúci práva rovnakej kategórie považuje za poverený spravovaním jeho práv. Kde spravuje práva tejto kategórie viac ako jeden ochranný zväz, držiteľ práva má možnosť výberu, ktorý z týchto sa považuje za zväz, ktorý je poverený spravovaním jeho práv. Držiteľ práva uvedený v tomto odseku má tie isté práva a povinnosti vyplývajúce z dohody medzi prevádzkovateľom káblových rozvodov a ochranným zväzom, ktorý sa považuje za poverený spravovaním týchto práv, ako tí držitelia práva, ktorí poverili ochranný zväz...

..."

*Vnútroštátna právna úprava*

7 Podľa článku 36 prvého odseku zákona z 30. júna 1994, ktorý sa týka autorského práva a príbuzných práv (*Moniteur belge* z 27. júla 1994, s. 19297, ďalej len „zákon"):

„Pokiaľ nie je ustanovené inak, výkonný umelec prevedie na výrobcu audiovizuálneho diela výhradné právo na použitie svojho vystúpenia..."

8 V časti nazvanej „Káblová retransmisia" článok 51 zákona ustanovuje:

„V súlade s predchádzajúcimi kapitolami a za podmienok uvedených ďalej autor a držitelia príbuzných práv majú výhradné právo povoliť káblovú retransmisiu ich diel alebo vystúpení."

9 V rovnakej časti zákona v článku 53 ods. 1 a 2 boli prebraté do belgického práva v podobnom znení odseky 1 a 2 článku 9 smernice.

## Spor vo veci samej

10 Uradex, ochranný zväz príbuzných práv výkonných umelcov, podal na tribunal de première instance de Bruxelles žalobu, ktorou sa domáhal určenia, že káblovou retransmisiou vystúpení výkonných umelcov patriacich do jeho repertoáru bez jeho povolenia, a teda porušujúc články 51 a 53 zákona, spoločnosti prevádzkujúce káblové rozvody, ktoré sú členmi RTD a zvlášť BRUTELE, porušujú príbuzné práva spravované Uradexom. Rovnako Uradex žiadal, aby bolo uložené všetkým predmetným spoločnostiam zastaviť káblovú retransmisiu týchto vystúpení.

11 Po zamietnutí svojej žaloby Uradex podal odvolanie na cour d'appel de Bruxelles.

12 Pokiaľ ide o vystúpenia tak audiovizuálne, ako neaudiovizuálne, cour d'appel sa najskôr domnieval, že aj keď ochranné zväzy majú výhradné právo povoliť alebo zakázať káblovú retransmisiu týchto vystúpení (ďalej len „právo na retransmisiu"), toto právo sa v každom prípade týka len práv, ktorých spravovanie bolo na ochranné zväzy prevedené.

13 Podľa cour d'appel v článku 53 ods. 2 zákona, ktorým sa preberá článok 9 ods. 2 smernice, v skutočnosti nie je upravený výkon práva ochranného zväzu na retransmisiu, pokiaľ o tých umelcov, ktorí spravovanie svojich práv nepreviedli na ochranný zväz, ako je tomu v prípade podľa článku 53 ods. 1 zákona u umelcov, ktorí previedli na zväz spravovanie svojich práv.

14 Článok 53 ods. 2 zákona len stanovuje, že takýto zväz „sa považuje za povereného spravovaním práv umelcov", čo vzhľadom na hlavne zverenecký povahu tohto spravovania pozostáva v skutočnosti najmä z prijímania odmeny za vystúpenia a jej následnom postúpení držiteľovi práv k týmto vystúpeniam.

15 Okrem toho cour d'appel uviedol, že v prípade audiovizuálnych vystúpení Uradex nemôže vzhľadom na článok 36 zákona vykonávať právo na káblovú retransmisiu, ani pokiaľ ide o umelcov, ktorí naňho previedli spravovanie svojich práv. V skutočnosti toto ustanovenie zakladá právnu domnienku, že umelec previedol svoje právo na retransmisiu na výrobcu. Ochranný zväz konajúci v záujme výkonných umelcov, ktorých zastupuje, môže spravovať len tie práva, ktorých sú títo výkonní umelci držiteľmi. Povolenie zo strany Uradexu sa tak vyžaduje len v tom prípade, ak podľa článku 36 zákona vyvráti túto domnienku preukázaním existencie zmluvných dohôd medzi dotknutými umelcami a výrobcami, ktoré vylučujú prevod práva na retransmisiu, alebo ak takéto dohody neexistujú, preukázaním, že zastupuje výrobcov audiovizuálnych diel. Táto hypotéza sa však netýka prípadu vo veci samej.

16 Z predchádzajúceho vyplýva, že cour d'appel uznal žalobu len za čiastočne dôvodnú. Určil najmä, že BRUTELE vysielaním vystúpení, ktoré nie sú audiovizuálne, porušuje príbuzné práva výkonných umelcov, ktorí previedli spravovanie týchto práv na Uradex, a následne nariadil zastaviť retransmisie, ktoré nemajú povolenie Uradexu. V zvyšnej časti žalobu zamietol.

17 Následne Uradex podal dovolanie na Cour de cassation, kde uviedol, že pokiaľ ide v prvom rade o príbuzné práva, ktorých spravovanie naňho držitelia nepreviedli, z článku 53 zákona a z článku 9 smernice vyplýva, že ochranný zväz okrem toho, že je považovaný za povereného spravovať tieto práva v rozsahu prijímania odmeny za jednotlivé vystúpenia, má aj právo na retransmisiu na základe článku 9 smernice.

Navyše podľa Uradexu takýto zväz vykonáva právo na retransmisiu, aj pokiaľ ide o audiovizuálne vystúpenia, pretože uvedené ustanovenia zákona a smernice nerozlišujú, či právo na retransmisiu bolo prevedené na tretiu osobu alebo nie.

18 Za týchto okolností Cour de cassation rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 9 [ods.] 2 [smernice] vykladať v tom zmysle, že ak sa ochranný zväz považuje za poverený spravovaním práv majiteľa autorských práv alebo držiteľa príbuzných práv bez toho, aby spravovanie týchto práv bolo prevedené na ochranný zväz, nemá tento zväz právomoc vykonávať právo držiteľa spočívajúce v udelení alebo odmietnutí povolenia prevádzkovateľovi káblových rozvodov na káblovú retransmisiu vysielania vzhľadom na to, že je tento zväz poverený len spravovaním finančných aspektov práv tohto držiteľa?"

## O prejudiciálnej otázke

19 Z článku 8 ods. 1 smernice a z jej odôvodnenia č. 28 vyplýva, že prevádzkovateľ káblových rozvodov nemôže uskutočňovať retransmisiu uvedených vysielaní, pokiaľ nedostane na základe zmluvných dohôd povolenie od všetkých držiteľov týchto práv, to znamená tých, ktorí previedli na ochranný zväz spravovanie svojich práv, ako aj tých, ktorí tak neurobili. Držitelia práv potom v zásade dostávajú odmenu za udelenie takéhoto povolenia.

20 V záujme právnej istoty, aby si prevádzkovatelia káblových rozvodov mohli byť istí, že skutočne nadobudli všetky práva spojené s vysielanými programami, a aby tretie

osoby vlastniace práva na určité časti týchto programov nemohli uplatňovaním svojich práv ohroziť správny priebeh plnenia zmluvných dohôd oprávňujúcich retransmisiu týchto programov, článok 9 ods. 1 smernice však ustanovuje, že títo držitelia práv môžu vykonávať právo na retransmisiu len prostredníctvom ochranného zväzu. Týmto spôsobom smernica obmedzuje počet osôb, s ktorými musia prevádzkovatelia káblových rozvodov rokovať, aby získali povolenie na retransmisiu, najmä pokiaľ ide o povolenia udeľované za odmenu, rešpektujúc autorské práva a príbuzné práva všetkých držiteľov.

21 V tomto zmysle článok 9 ods. 2 smernice ustanovuje, že ak majiteľ autorských práv alebo držiteľ príbuzných práv nepreviedol spravovanie svojich práv na ochranný zväz, za povereného spravovaním práv tohto držiteľa sa považuje ochranný zväz spravujúci práva rovnakej kategórie. Toto ustanovenie teda iba upresňuje pravidlo vyjadrené v článku 9 ods.1 vo vzťahu ku konkrétnej situácii takéhoto držiteľa.

22 Okrem iného, ak článok 9 ods. 2 smernice ustanovuje, že ochranný zväz je považovaný za povereného spravovaním „jeho práv", tento článok neobsahuje žiadne obmedzenie týkajúce sa rozsahu spravovania práv držiteľa. Z jeho znenia teda nevyplýva, že sa takéto spravovanie týka iba finančných aspektov uvedených práv s vyňatím práva na retransmisiu.

23 Navyše názov článku 9 smernice, „Výkon práva na káblovú retransmisiu", znamená, že všetky ustanovenia tohto článku sa týkajú práve tohto práva.

24 V súvislosti so sporom vo veci samej je však potrebné dodať, že tak ako uvádza odôvodnenie č. 28 smernice, tejto smernici neodporuje prevod práva na retransmisiu. Pritom sa tento prevod môže uskutočniť tak na zmluvnom základe, ako aj na základe právnej domnienky. Smernica teda nebráni tomu, aby autor, výkonný umelec alebo iný výrobca stratil na základe vnútroštátneho ustanovenia, ako je článok 36 prvý odsek zákona, svoju povahu „držiteľa" tohto práva v zmysle článku 9 ods. 2 smernice s dôsledkom prerušenia všetkých právnych vzťahov existujúcich na základe tohto ustanovenia medzi ním a ochranným zväzom.

25 So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné na položenú otázku odpovedať, že článok 9 ods. 2 smernice sa má vykladať v tom zmysle, že ak sa ochranný zväz považuje za poverený spravovaním práv majiteľa autorských práv alebo držiteľa príbuzných práv bez toho, aby spravovanie týchto práv bolo na ochranný zväz prevedené, má tento ochranný zväz právomoc vykonávať právo tohto držiteľa spočívajúce v udelení alebo odmietnutí povolenia prevádzkovateľovi káblových rozvodov na káblovú retransmisiu vysielania, a spravovanie práv tohto držiteľa uvedeným ochranným zväzom sa teda neobmedzuje len na finančné aspekty týchto práv.

## O trovách

26 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

**Článok 9 ods. 2 smernice Rady 93/83/EHS z 27. septembra 1993 o koordinácii určitých pravidiel týkajúcich sa autorského práva a príbuzných práv pri satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii sa má vykladať v tom zmysle, že ak sa ochranný zväz považuje za poverený spravovaním práv majiteľa autorských práv alebo držiteľa príbuzných práv bez toho, aby spravovanie týchto práv bolo na ochranný zväz prevedené, má tento ochranný zväz právomoc vykonávať právo tohto držiteľa spočívajúce v udelení alebo odmietnutí povolenia prevádzkovateľovi káblových rozvodov na káblovú retransmisiu vysielania, a spravovanie práv tohto držiteľa uvedeným ochranným zväzom sa teda neobmedzuje len na finančné aspekty týchto práv.**

Podpisy